

Patron žebráků

Bohumil Matějovský

Ledový chlad pronikal celým jeho tělem.

Byl zachumlaný do starého kabátu a změti zatuchlých dek.

Zasraná zima, pomyslel si mrzutě. Vždyť už je skoro konec dubna. Není přece možný, aby byla pořád taková kláda.

Přitáhl okraj páchnoucí deky až k bradě.

Tím koncem dubna si ale zase tak jistý nebyl. Možná už začal květen, kdo ví.

Unaveně zamžoural do tmy. Tahle stará, polozbořená barabizna mu poskytovala úkryt už několik týdnů.

Kampak dnes asi zalezl Leoš, pomyslel si.

Určitě si vybral líp než já. Je to lišák prohnanej. Král ulic. Vždycky si dokáže najít místo, kde se dá slušně přespat. Má na tyhle věci zkrátka čich. Neomylněj instinkt člověka z ulice.

Znovu se zachumlal do hadrů a snažil se usnout.

Snad by bylo lepší zavřít oči a už se nevzbudit.

Zvenčí sem doléhaly strašidelné zvuky větrného poryvu.

Děravým stropem k němu dopadlo pár kapek začínajícího deště.

Když začal konečně usínat, vyrušil ho ten podivný neznámý stařec.

„Snad už se nechystáš na kutě?“

Vilda polekaně zamžoural do tmy. V té chvíli venku zahřmělo. Světlo blesku, které prošlo děravým domem, záhadného muže na pár vteřin ozářilo.

Byl to ten nejubožejší bezdomovec, jakého kdy spatřil. Jakoby se tu uprostřed bouřky vynořil ze samotného pekla.

Obličej zjizvený hlubokými vráskami plnými stoleté špíny. Zkažené zuby s velkými černými mezerami, které dávaly jeho úsměvu ďábelský nádech.

Mastné prořídlé vlasy. Na sobě starý vypelichaný kabát, který měl místo knoflíků hliníkové zátky od pivních lahví.

„Co je! Co tu chceš?“

„Klídek, Vildo. Přišel jsem jen pokecat.“

„Ty mě znáš? Kdo jsi?“

„Abych tě neznal,“ zachechtal se stařec nakřáplým hlasem. „Jsem ochránce všech budižkničemů, šupáků, otrapů, vagabundů, křupanů, zoufalců a ubožáků jako jsi ty. Když můžou mít svýho patrona horníci, myslivci a kdoví kdo ještě, tak proč ne i pobudové z ulice? Proto jsem přišel za tebou.“

Teď, když přestalo hřmít, už Vilda starého žebráka neviděl. Jen matně vnímal ve tmě obrys jeho těla.

„Proč za mnou?“

„No právě,“ povzdychl si stařec. „Všude je tolik ubožáků... a já si v tý záplavě otrhanců vyberu zrovna tebe. Máš holt kliku. Ale nic ve zlým, já dobře vim, že jsi měl mizernej život.“

„Co ty o mně můžeš vědět,“ řekl Vilda dotčeně.

„Vím všechno, kamaráde. Ženil ses před patnácti lety. Vzal sis Matyldu. Byla trochu při těle, neuměla udržet korunu, ale tys byl do ní stejně blázen. Jenže vám to vydrželo sotva šest let. Pak s tebou zametla. Po rozvodu ti toho moc nenechala. Jen dluhy a vzpomínky. Ale vzpomínek se člověk nenažere. Nakonec bylo štěstí, že jste spolu neměli děti. No... a ten malér, jak jsi ručil za jednoho vypečenýho kamaráda, kterej pak přestal splácet. Potom vyhazov z práce, když jsi ze zoufalství začal krást. A taky exekuce... nakonec jsi přišel o byt a bylo hotovo. Nepřišel jsem ti ale vyčítat, žes neměl sílu se s tím vším porvat. Pro takový prohry já mám pochopení. Od toho jsem koneckonců patron bezdomovců. Táta ztracenejch existencí.“

Znovu zahřmělo a Vilda na okamžik zahlédl, jak stařec sahá do kapsy svého rozpadajícího se kabátu.

„Na sucho tu dřepět nebudem. Tumaš, ať ti přijde k duhu.“

Vilda sáhl do šera po nabízené láhvi.

„Jak to, že toho o mně tolik víš?“

„Prostě to vím. Asi že jsem jako ty. Jako vy všichni.“

Vilda odzátkoval uzávěr láhve a zvědavě přičichl.

„A teď mě dobře poslouchej,“ naklonil se stařec tak blízko, až Vilda ucítil jeho zkažený dech. „Nemůžu ti dát prachy ani žádnou hmotnou věc. Ale daruju ti jednu vyjimečnou schopnost. Dokážeš pouhým dotykem svý dlaně uzdravit koho jen budeš chtít. I kdyby byl ten ubožák prolezlej tuberou skrz naskrz a měl smrt na jazyku, ty mu můžeš během okamžiku vrátit zdraví a život. Má to ale jeden háček... takhle dokážeš pomoci jen třem lidem, pak tvoje schopnost zmizí. Třikrát a šlus, jasný?“

„To je fakt pěkný,“ zašklebil se Vilda, když si předtím řádně přihnul z láhve. „A teď tu o Karkulce.“

„Bude to jak jsem řekl.“

„Tak to abych si otevřel nějakou ordinaci,“ zašklebil se Vilda. „A třeba rovnou tady. Nemusí se tu platit nájem a je tu pořád čerstvej luft.“

Stařec se k němu opět naklonil a chytl ho za ruku. Měl dlouhé kostnaté prsty a Vilda náhle ucítil, jak mu celým tělem prochází hřejivý a konejšivý pocit. Znovu se zablýsklo a on naposledy zahlédl tu neuvěřitelně vrásčitou tvář s uhrančivým pohledem.

Pak upadl do hlubokého spánku.

Nad ránem přestalo pršet a obloha se vyjasnila.

Chlad noci se stáhl před příslibem prvního teplého dne.

Vilda se hned po probuzení rozpomněl na půlnoční setkání s podivným starcem. Najednou si nebyl jist, jestli se mu to celé jen nezdálo.

Pak si všiml láhve od vodky. Trochu v ní ještě zbylo.

Nejspíš jsem se s tím podivínem už někde viděl, pomyslel si. Vyprávěl jsem mu o svém životě, proto všechno věděl. A on se sem v noci přištrachá a hraje si na nějakou záhadnou bytost. Dělá chytrýho. Pan Tajemný. To zrovna.

Protáhl se, až mu v zádech zapraskaly kosti a pak vyšel před dům. Země byla dosud vlhká po nočním dešti. Vzduch byl svěží a obloha průzračná. Nastavil svou zarostlou a nemytou tvář šimrajícím slunečním paprskům a přimhouřil oči.

Kdepak duben. Je květen. Určitě je už dávno květen.

Chvíli bloumal ranní tržnicí.

V dřevěných bednách, kam trhovci odhazovali neprodejné zbytky ovoce, se vždycky dalo něco najít.

Z tržnice zamířil k obchodnímu centru. Na venkovním zastřešeném prostoru tu podél chodníku stála řada stánků s rychlým občerstvením a vysoké kovové stolky.

Leoš už postával u jednoho ze stolků a hltavě dojídal zbytek párku. Na hlavě měl naraženou svou neodmyslitelnou beranici.

„Čau prde,“ zakřenil se, když spatřil přicházejícího Vildu. „Máš dnes nějak navlhlý mikádo. To sis ustlal pod vokapem?“

„Ať ti nezaskočí. Žer a nekecej,“ odpověděl mu Vilda.

„Nechceš si loknout?“ přistrčil k němu Leoš kelímek se zbytkem ještě teplého čaje.

Tohle si na něm Vilda cenil. Že se dokázal i o to málo co měl ještě rozdělit. Uměl si rejpnout, ale taky uměl bejt kamarád.

„Poslouchej... neviděls tu někde takovýho strašidelnýho dědka? Ksicht zmuchlanej jako by mu bylo snad sto let... divný uhrančivý oči a chraplavej hlas.“

„Ten popis sedí,“ zašklebil se Leoš. „Ale takhle ošklivě bys o sobě mluvit neměl.“

„To zrovna. Jestli tě to nesere, na rozdíl od tebe mám ještě všechny vlastní zuby.“

„Jen kdyby s nima bylo co kousat,“ zachechtal se Leoš.

Chvíli pozorovali ruch před nákupním centrem.

Přijíždějící a odjíždějící vozy. Zákazníky s narvanými pojízdnými košíky. Tihle lidé měli své povinnosti ale i své jistoty. Budíček, práce, nákup, rodina a zábava. Večery u nasládlých seriálů nebo sklenky vína. Teplá večere, teplá postel.

Taky jsem kdysi takhle nějak žil, pomyslel si Vilda. Ale to už je dávno. Strašně dávno.

Když zahlédl zavalitou ženu, tlačící před sebou vozík napěchovaný nákupem, pomyslel si, že tolik jídla by jemu a Leošovi muselo vystačit nejméně na týden. Přesto se nesnižoval k tomu, aby začal žebrať. Čekal na zbytky jídla u stánků s občerstvením, přehraboval kontejnery a hledal šrot nebo vratné lahve, ale nežebral. Snad jen občas v nouzi nejvyšší poprosil kolemjdoucího o cigaretu. Nikdy o peníze.

Tohle byl teď jeho svět. Nad spoustou věcí už ani nepřemýšlel. Každý den se upínal k jediné myšlence: najít v ulicích trochu jídla a najít si nocleh. Přežít do dalšího dne.

Leoš se mezitím na chvíli vzdálil. Zpátky se připajdal s velkým papírovým kelímkem plným slitek.

„Všehozdroj,“ zachechtal se. „Desítka, jedenáctka, dvanáctka. Tři v jednom. Až dopijem, zajdem k Hance.“

Povzbuzeni pivem vyrazili společně k vlakovému nádraží.

Byli jen pár ulic od obchodního domu, když se to stalo.

Do křižovatky se přiřítíl tmavomodrý vůz. Jeho řidič zjevně nezvládal řízení. Vůz vylétl z vozovky a vjel až na chodník. Chvíli se s pronikavým skřípotem třel bokem o hrubou zeď domu a nakonec se prudce zastavil o sloup pouličního osvětlení.

Vozidlo se zborcenou kapotou a vysypanými okny ztichlo.

Vilda s Leošem chvíli užasle zírali, pak přispěchali k vraku a rozbitým oknem se zadívali dovnitř.

V kabině umíral mladý muž. Určitě mu nebylo přes třicet. Tělo měl nepřírozeně zkroucené, hlavu zakloněnou přes horní část sedačky a po tváři mu z rozbité hlavy stékaly pramínky krve.

„Člověče... tak ten už má dost,“ blekotal vyděšeně Leoš. Pak dlouze zavěťřil. „Hele, nemůže ten auťák vybuchnout? Cejtím benzín. Měli bysme vzít roha.“

„Nejdřív ho vytáhneme ven,“ zacloumal Vilda klikou od dveří.

„A proč? Je mrtvej, copak nevidíš?“

Konečně se Vildovi podařilo dveře otevřít.

V té chvíli se už k místu havárie začali sbíhat další lidé.
Vilda si znovu vzpomněl na noční setkání se starcem.
...pouhým dotykem uzdravíš koho jen budeš chtít.
Instinktivně uchopil bezvládnou mladíkovu ruku a stiskl ji.
Na chvíli přitom zavřel oči.
Cítil, jak mladíkova ruka začíná ztrácet svůj chlad. Vzápětí se řidič probral z bezvědomí.

„Co se stalo? Kde to jsem?“ zamumlal opile.

„Vono to funguje! Vážně to funguje!“

Mladík na něho nechápavě pohlédl.

„Co po mně chceš? Vodprejskni.“

Pak vyškubl ruku z Vildova sevření, jakoby se bál, že mu chce stáhnout hodinky.

„Ser na to. Padáme vodsud,“ zavelel Leoš k ústupu.

„Copak jsi to neviděl? Právě jsem mu zachránil život!“

„To víš že jo. Tak už pohni prdelí, sakra!“

Než se zmatený mladík vysoukal z rozbitého auta, byli už o pár ulic dál.

„Zachránil jsem ho. Viděls to přece... von umíral, byl už skoro mrtvej... a já ho zachránil!“

„No jasně. Jseš novej Ježíš Kristus. A bez regulačních poplatků,“ šklebil se Leoš. „Měl zkrátka kliku, ten frajer.“

Vildu však zcela ovládla euforie nad tím, že ten stařec nelhal. Třikrát může darovat zdraví nebo život.

První příval euforie však zase rychle opadl.

Proč já? Proč zrovna já?

Jaký je to vlastně poslání: cizího člověka vrátím do života a sám přitom žádnéj nemám. Potloukám se ulicemi, dojíždám zbytky, spím po sklepích s potkany a většina lidí mnou pohrdá. Sám necejtím záda, po nocích mrznu, na nohou mi hníjou prsty.

Možná je to jen taková zkouška, pomyslel si. K čemu by to jinak všechno bylo. Abych zachraňoval druhý a sám přitom hledal plesnivý zbytky jídla po kontejnerech.

„Já ji viděl první,“ zaradoval se náhle Leoš.

Na chodníku ležela matná dvacetikoruna.

„Jsem holt klikař,“ zafuněl, když ji zvedl ze země. „Někdo si hned po ránu rozmlátí hubu vo kandelábr a někdo si sbírá prašulky z chodníku. Děravý kapsy budíž pochváleny,“ sevřel drahocenný poklad v mastné dlani. „Jdem na pivo k Hance!“

Nalezená dvacetikoruna stačila tak akorát na dvě piva v nádražním bufetu.

Vilda si donekonečna přemítal v hlavě předchozí události.

Ten kluk byl rozsekanej na mraky, prakticky už mrtvej, ale já mu vrátil život. Když jsem ho držel za ruku... jasně jsem cejtil, jak mezi náma proudí životodárná energie.

„Příští tejdén jsou městský slavnosti,“ řekl Leoš.

Tyhle důležité informace měl v malíku. Kdy budou ve městě jaké oslavy, během nichž se dá přijít k jídlu a pití snadněji než obvykle. Nedojedené párky. Nedopitá piva. A ztracené drobáky, pro které už jejich majitelům nestálo za to ohýbat hřbet.

„Už zase musím,“ zafuněl. „To je strašný. Dvakrát si loknu piva a potřebuju chcát. Tak tomu se říká koloběh života. To pivo mi pohlídej. Ať mi ho nějakěj santus nevychlemtá.“

Když Vilda u pultu osaměl, přitočila se k němu Hanka a začala otírat pult.

Patřila už do inventáře nádraží stejně jako celý bufet, jako jízdni řády visící po chodbách, jako pavučiny v čekárně a holubi v zapomenutém podkroví budovy.

Byla už v letech a Leoš s Vildou ji dlouhou řadu let znali jako tu „hodnou Hanku z bufetu.“

Občas přimhouřila oči, když jim do ceny piva nebo kousku salámu chyběla nějaká ta korunka. Někdy jim sice vynadala, že páchnou a že by se měli

alespoň občas někde vykoupat, ale nikdy je kvůli tomu z bufetu nevyhodila. Ani když se nad jejich přítomností ostatní zákazníci pohoršovali.

Byla už dávno rozvedená a žila v malé pronajaté garsonce někde ve staré čtvrti. Neměla děti, neměla partnera, neměla žádné plány do budoucna. Den za dnem se s páchnoucím hadrem v ruce plahočila bufetem, nabízela držkovou polívku a děkovala, když si zákazník nenechal vrátit drobné.

„Copak? Nad čím přemejšlíš?“

„No... přemejšlim. Jaký tu máš dobrý pivo.“

Možná pro své „přežití“ potřebovala prohodit občas pár slov s někým, kdo na tom byl ještě hůře než ona. Mohlo jí to na chvíli poskytnout iluzi, že její život vlastně není tak úplně marný.

„Vypadáš unaveně. Určitě jsi dneska ještě nejedl, ale pivo si dát musíš, co? Počkej... mám tu někde zbytek tlačenky.“

Znělo to jako když matka domlouvá zlobivému dítěti.

Než se Vilda nadál, přistál mu na stole přímo před nosem talířek s plátkem tlačenky a krajícem chleba.

„Ale moc si na to nezvykej... to jen že mi fakt zbylo.“

„Ty jsi nejlepší ženská, jakou jsem kdy poznal,“ usmál se Vilda. „Škoda, že jsme se nepotkali už v mládí.“

„Jo? A co by se na našem osudu asi tak změnilo?“

„Kdopak ví.“

„Já ti řeknu, co si opravdu myslím. Kdyby ses oholil, kdyby ses jednou pořádně vykoupal a sehnal si někde v sekáči čistou košili... docela by ses mi líbil. Za mlada jsi musel bejt fešák.“

„Nepopírám,“ přikývl.

Všiml si, že má na oteklých nohách pevné zdravotní punčochy. Nosila je už delší dobu, ale předtím o tom nepřemýšlel. Jen o chvíli později si všiml, jak si s bolestivým výrazem ve tváři přejíždí dlaní po lýtku pravé nohy.

„Copak... zloběj tě kopýtko?“

„Příšerně. Kdybych se nebála marodit, hned bych tu s tím sekla... moje nohy, to už jsou jen fialový konve. No jo... tys kdysi možná bejval hezkej

chlap a já měla zase hezký nohy. Všichni říkali: máš nohy jako nějaká modelka, Hani. Štíhlý. Dlouhý až do nebe. Ale to už je všechno dávno v háji.“

V té chvíli se rozhodl.

Proč bych teď nemohl pomoci zrovna jí, pomyslel si.

Ženský, která už taky ztratila skoro všechno. Mládí, partnera, zdraví i naději. Smířila se s tím, že už ji asi nic pěkného v životě nepotká. Den za dnem bude postávat s bolavejma nohama za pultem s párky a saláty. A přesto: i přes svůj mizernej život si dokázala najít chvílku, aby politovala i ty druhý.

Natáhl ruku přes mokrý pult.

„Pojď trochu blíž. No tak... pojď sem.“

„Co je?“ odhrnula si z čela splihlé vlasy.

„Podej mi ruku.“

„Chceš mi hádat budoucnost? Za tu tlačenu?“

Znovu ji neodbytným hlasem požádal, aby mu podala ruku. Tentokrát jí zvědavost nedala a poslechla.

Pevně stiskl její drobnou dlaň.

At' jsi zase zdravá, upnul se na své přání. At' máš nohy hezký jako dřív, at' už tě to nebolí...

„No tohle ... máš úplně horkou ruku,“ snažila se vyprostit z jeho sevření, ale on ještě chvíli nepolevil. Sám zřetelně vnímal tu horkost, která mezi nimi přecházela.

Konečně ji pustil.

Ustoupila o krok zpátky.

„Páni... zatočila se mi hlava. Co to jako mělo bejt?“

Neodpověděl. Snažil se přes pult zahlédnout její nohy.

To už se ve dveřích objevil Leoš. Za ním se do bufetu začali trousit další zákazníci.

„Co je... láduješ se tu tlačenkou a mně nedáš?“

Vilda k němu přistrčil talířek.

„Jen si dej. Už nechci. Půjdu se trochu cournout.“

Než došel ke dveřím, naposledy se ohlédl.

Viděl Hanku.

Užasle si osahávala nohy. Potom – bez ohledu na přítomnost zákazníků – shrnula jednu punčochu až pod koleno.

„No tohle... to přece není možný,“ vydechla hlasitě.

I na tu dálku vnímal její nevěřící, užaslý pohled.

Opustil však bufet dřív, než měla možnost uvědomit si víc.

Bloumal ulicemi a přemýšlel, jak dál naložit s tím úžasným darem.

Měl už jen poslední, třetí možnost.

Kdybych měl rodinu, bylo by to jednoduchý. Ale takhle mi nezbejvá, než pomáhat cizím lidem. Jenže co z toho.

Zachránil jsem opilce a ten si toho ani nevšiml. Pomohl jsem najít ztracenou rovnováhu stárnoucí ženě z bufetu.

To všechno jenom tak.

Co by za to jiní dali.

Tentokrát se rozhodl myslet na sebe. Ať z toho zázraku má něco i on. Dvakrát pomohl zcela nezištně. Teď si ale nechá zaplatit. A dobře zaplatit.

Když přišel o práci, o manželství, o byt... nikdo mu pomocnou ruku nepodal. Skončil na ulici a všem to bylo jedno.

Jenomže teď jsem na tahu já.

Vzpomněl si na staršího, bezpochyby těžce nemocného muže z vilové čtvrti. Musel to být člověk z velice bohaté rodiny.

Sedával v zahradním křesle na trávníku kousek od plotu a díval se do ulice. Vilda probíral zdejší popelnice dost často a toho muže si velice dobře pamatoval. A on jeho možná taky.

V očích sedícího muže byl vždycky odevzdaný výraz člověka, který už ztratil naději. Který se smířil s tím, že musí brzy odejít.

Jeho blízcí, které Vilda občas také zahlédl, se k němu chovali vlídně. Osud chřadnoucího muže jim dělal starosti, ale oni neznali způsob, jak mu pomoci. Určitě vyzkoušeli nejvyhlášenější kliniky. Udělali toho pro nemocného muže nejspíš hodně – ale nakonec rezignovali stejně jako on.

Tohle bude moje příležitost.

Tentokrát to budu já, kdo si bude klást podmínky. Vlastně jen jednu: chci si za to nechat zaplatit! A co na tom. Oni přece taky nezbohatli z toho, že by dávali všechno zadarmo. Že by se rozdali. Tu vilu z milodarů určitě nepostavili.

Já pomůžu jim, oni pomůžou mně. Něco za něco.

Přesně podle jejich pravidel.

Ten nemocný muž jakoby na něho čekal.

Jakoby tušil, že pokud ještě může přijít nějaká naděje, musí přijít z té tiché, ospalé ulice, do níž celé dny zíral.

Seděl jako obvykle na svém místě, s rozkvetlou zahradou za přihrbými zády. Z otevřených oken honosné vily visely nadýchané hrozny muškátů. Všechno kolem toho muže zářilo barvami, jarní svěžestí a životem – pouze on vypadal jako šedivý a uschlý pahýl odumřelého stromu.

Vilda se přitiskl ke kovovému mřížovému plotu.

Většina plotů v ulici byla stavěna tak, aby bránila pohledu zvenčí. Lidé si tu úzkostlivě chránili soukromí.

Tenhle muž však chtěl vidět do ulice. Chtěl pozorovat život venku a tak byla celá část plotu, u níž sedával, zbavená všeho, co by mohlo překážet ve výhledu.

Byli teď od sebe s Vildou vzdáleni sotva pár kroků. Ve skutečnosti byla ta vzdálenost nepředstavitelně větší.

„Dobrej den,“ řekl Vilda. „Pamatujete si na mě?“

Muž v křesle mlčky přikývl.

„Vim, bude to znít hodně divně... ale rád bych vám něco nabídnul. Jen se bojím, abyste mě neměl za blázna. Abyste mě nevyhnal dřív, než vám to celý vůbec dopovím.“

„Máte hlad?“ zeptal se muž.

„Nepřišel jsem loudit jídlo. Přišel jsem vám pomoci.“

„Tak mluvte,“ řekl odevzdaným hlasem nemocný muž.

„Nevim jak začít. Vím, že jste nemocnej a je mi to líto... ale můžu vás uzdravit. Během chvíle. Bez přístrojů, bez léků. Neptejte se jak je to možný... prostě to tak je. Pár lidem jsem takhle pomohl. Funguje to, věřte mi. Ale za

vaše uzdravení budu chtít zaplatit. Je to přece férová nabídka. Když vás během chvíle a na místě nevyлéčím, nemusíte mi dát ani vindru. To je jasný. Ale když vám pomůžu, dáte mi sumu, na který se dohodneme. Představoval bych si... řekněme... padesát tisíc“?

Na chvíli zaváhal, jestli to není za záchranu života trochu málo. Pro něho samotného byla tahle suma závratnou částkou, ale pro tyhle lidi to byl určitě pakatel. Možná ani cena obyčejné garáže, kterou měli na konci zahrady. To by se unáhlil.

„Sto tisíc,“ přehodnotil svoje rozhodnutí. „Jo... za sto tisíc vás zbavím vašeho trápení. Během několika minut.“

„Vysmíváte se mi?“ nechápal muž.

„Jak bych se vám mohl posmívat. Zrovna já. Já, kterej ví o posměchu a škodolibosti lidí víc, než si umíte představit.“

„Tak jste opilý?“

„Věděl jsem, že to bude těžký,“ povzdychl Vilda. „Že mi nebudete věřit. No jo... kdo by taky v týhle posraný době věřil na zázraky. Škoda. Tak se poptám jinde.“

Muž se náhle pohnul. Jakoby pochopil, že právě tohle může být naděje, na kterou tu už celá léta čeká.

„Počkejte!“

Pomalů se zvedl z křesla.

Krůček, dva... a stál u plotu.

„Jak byste mohl něco takového dokázat?“

„Dokážu. Jediný co nedokážu... vysvětlit to. Ale chci záruku. Záruku, že dostanu na čem se domluvíme. Nejsem zase tak úplně blbej, abych nevěděl jak to chodí. Představoval bych si písemnou smlouvu, jak se říká... právně... právně...“

„Právně podloženou?“

„Jo. Přesně tak.“

„Ale vždyť ani nevíte co mi vlastně je. Jakou mám nemoc.“

„Na tom nesejde. Jste prostě nemocnej. A já vám pomůžu. Za sto tisíc. Nemáte přece co ztratit. Když vás na místě nevyléčím, smlouva platit nebude. Jasný jak facka.“

V horním otevřeném okně vily se nad hradbou muškátů objevila hlava mladého muže.

„Táto... s kým tam mluvíš?“

Nemocný muž se nervózně ohlédl.

„Syn ani snacha by to nepochopili. Zní to vážně úplně šíleně. Ale já tu smlouvu zařídím,“ dodal rychle, jakoby se bál, že mu tahle šance nakonec proklouzne mezi prsty.

„Dobře. Zejtra se vrátím. Stihnete si to do té doby vyřídit?“

„Postarám se o to,“ přikývl muž.

Od vily k nim po cestičce pospíchal mladý muž.

„Tak zejtra,“ rozloučil se Vilda kývnutím hlavy a odlepil se od plotu.

„Tati... kdo to byl? Co chtěl?“

Nemocný muž věděl, že nemůže s pravdou ven. Neuvěřili by tomu. Tolik však toužil po nějaké naději, třeba jen sebenepatrnější... aby zase bylo všechno jako dřív.

„Nedávej se do řeči s takovými. Chceš, aby nás vykradli?“

Bledý muž se vrátil do křesla. Když usedal, náhlá bolest v těle mu zkřivila obličej.

Jsem hlupák, pomyslel si. Jak by mne mohl nějaký pobuda z ulice zbavit tak těžké nemoci. Byl to jen nějaký neškodný blázen, nic víc.

Jiskřička naděje v očích zase pohasla.

Uprostřed místnosti si rozdělal malý ohníček.

Z tisíců oken nočního města zářila do tmy světla domovů.

Světýlko jeho malého ohníčku však zůstávalo cizím očím skryto.

Po oprýskaných stěnách přesakovaly stíny ohnivých jazyků.

Můj osud nikoho nezajímá, pomyslel si. Každému bude fuk, jestli tu jedny noci zcepenim. Udělal jsem proto dobře, když jsem se rozhodl svůj poslední dar zázraku zpeněžit.

Do třetice všeho nejlepšího.

Jenomže jak s těmi penězi naložím, polekal se náhle samotné představy.

Neměl ani peněženku. Ale tam by se sto tisíc stejně nevešlo. To má všechny ty peníze nosit po kapsách? Nebo jít do banky? Vždyť nemá ani občanku. Nakonec by mu mohli všechny ty prachy spíš sebrat. Jako že je někde ukradl.

Co udělat se sto tisíci, pokud je opravdu dostane?

Mohl bych začít tím, že si pronajmu byt. Ale něco hodně levnýho. Asi garsonku. V ní stůl, postel, skříň a rádio. Žádná televize. Jen rádio.

Přijít večer domů. Lehnout si do opravdový postele. Přikrejt se opravdovejma peřinama.

Uvědomil si, že by nejspíš chvíli trvalo, než by si zase zvykl usnout v normální posteli. Neležel v ní už nejméně osm let.

Jenomže tím by to nekončilo. Musel bych si taky najít nějakou práci. Bez práce by mi ty peníze moc dlouho nevydržely. Kdepak. Desetkrát bych zaplatil nájem, dal si někde pár piv a byl bych zase bez koruny.

Tohle ho zneklidnilo.

Už spoustu let nepracoval. Všechno zapomněl. Ztratil návyky ostatních lidí. Nedokázal si navíc ani představit, že by o něho mohli mít někde zájem.

Začal se obávat, že to nezvládne.

Každý ráno vstávat na pátou. Spěchat na šichtu. Nejspíš do nějakých podělanejch skladů, co jinýho bych taky mohl dělat. Skládat někde bedny. Půl dne se za mizernou gáží točit tak jak pískají jiní. Pak se vracet do prázdný garsonky. Občas vynést koš, udělat si kafe, večer si pustit rádio... ale k čemu vlastně?

Snad bych to ale mohl dát dohromady s Hankou, napadlo ho. Říkala přece, že kdybych se oholil a hodil trochu do gala...

Hanka z bufetu, co má zase krásný a zdravý nohy. Nohy dlouhý až do nebe.

Tohle už byla zajímavější představa.

Měl bych zase domov. Někoho blízkýho po svym boku.

Zatímco se mu hlavou nepřetržitě honily všechny ty zmatené myšlenky, kdesi stranou cosi zašramotilo.

V odlesku ohně spatřil přicházet Leoše.

Stávalo se zřídka, aby přespávali na jednom místě spolu. Byli jako toulaví psi – přes den společně šmejdili po ulicích, ale na noc každý zalezl do svého pelechu.

„Podívejme,“ zadíval se Leoš do plamenů, „pořídil sis baráček i s krbem.“

Usedl k ohni a urovnal si na hlavě beranici.

„Je mi zima.“

„Neblázni. Dneska už je fajn. Včera byla zima.“

„Chtělo by to něco na zahřátí.“

„Nic tu nemám. Ale brzy mít budu.“

„Co... rum? Vodku?“

„Třeba obojí. Neboj se, zkrátka nepřijdeš.“

„Ty komediante. Kecá ti to pěkně. Ale keců se nenapijem.“

Tak seděli u praskajícího ohýnku. Blížila se půlnoc.

Nikomu z nich se však spát nechtělo. Zamyšleně mžourali do uklidňujících plamenů a jen občas prohodili pár slov.

Pak se něco stalo.

V první chvíli to vypadalo, že Leoše přemohl spánek – hlava mu poklesla k hrudi a vzápětí začal přepadat k okraji ohniště.

Letitá beranice silou setrvačnosti putovala z jeho hlavy přímo doprostřed plamenů. Okamžitě vzplála, jakoby byla napuštěna benzínem.

„Co blbneš... bacha, vždyť chytneš!“ vykřikl Vilda.

Leoš nereagoval.

Vilda překonal ztuhlost svého těla a odvalil kamaráda od ohniště dřív, než na něm stačily vzplanout jeho promaštěné hadry.

„Tak Leoši... co je s tebou! Prober se, chlape!“

Ztěžka otevřel oči.

„Kde mam beranici.“

„Vyser se na beranici, člověče!“

„Chci svojí beranici,“ sípal Leoš.

„Tak z tý se jen začoudilo. Posad' se. Pomůžu ti.“

„To ne ... strašně to bolí. Nech mě tak.“

V obličejí byl brunátný a těžko popadal dech.

„Tak neblbni, kámo. To se ti jen nejspíš udělalo šoufl z nedostatku tekutin. Spravila by to výčepní lihovina, co?“

„Jakoby mi na prsa dřepala lokomotiva,“ funěl Leoš.

Zakuckal se a začal se dusit. Jeho oči pohasínaly.

„Přece mi tu nechceš takhle zhebnout,“ mísil se ve Vildovi vztek spolu s hrůzou.

„Já... už vim, proč jsem se bál zůstat dneska v noci sám,“ vzchopil se Leoš k poslednímu nádechu.

Vildovi ve vteřině proběhlo hlavou všechno, co spolu zažili.

Nemůžu ho nechat umřít. Kdo by mi po ránu slejval zbytky kafe a piva u kiosků. S kým bych se toulal po ulicích.

„Ty jeden šupáku mizernej,“ řekl tiše, ale vůbec to tak nemyslel.

Chytl kamaráda za ruku.

Chci abys žil, pomyslel si. Ještě nepřišel čas umírání.

V ohništi to zapraskalo.

Pak Leoš otevřel oči. Dýchal už klidně a pravidelně.

„Co je? Usnul jsem?“

Vilda si unaveně odsedl.

Tak... a je po ptákách, pomyslel si.

Úsvit byl tichý a plný divokých vůní z přilehlých opuštěných zahrad.

Váleli se u vyhaslého ohniště, dokud zbytky noční oblohy nestekly po západním obzoru.

První se z pelechu vystrachal Leoš. Zív a lenivě se protáhl.

„Páni... cejtim se dnes skvěle. Tak dobře jsem se už dlouho nevyspal,“ liboval si. Pak si sáhl na mastnou rozčuchanou hlavu.

„Kde mám beranici?“

Vilda nic neříkal. Jen se unaveně usmál.

Pak si dlouho prohlížel svoje umouněné dlaně.

Byly plné čar života.

Jinak už na nich nebylo nic zvláštního.